

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Тетяна Фоменко (Суми, Україна)

Сьогодні відбувається реформування навчального процесу у закладах вищої освіти України відповідно до загальноєвропейських вимог до якості освіти, а саме: інформатизація освітнього простору, інтеграційні процеси у сучасній вітчизняній освіті, налагодження співпраці з європейськими навчальними закладами у сфері навчальної й наукової діяльності, студентські академічні обміни тощо. Таким чином, запровадження інноваційних підходів і методів навчання в процесі вивчення української мови як іноземної має підвищити якість викладання іноземної мови, а також зробити його наближеним до європейського формату.

Значна роль у вдосконаленні системи іншомовної підготовки іноземних студентів належить інформаційним технологіям, зокрема впровадження методів дистанційного навчання. Дистанційне навчання передбачає забезпечення доступу до освітніх ресурсів шляхом використання інформаційних технологій і телекомунікаційних мереж. Питання дистанційного навчання наразі є особливо актуальним, оскільки через пандемію COVID-19 студенти у цілому світі не можуть відвідувати заняття, тому дистанційне навчання стає єдиною можливістю здобути вищу освіту.

Так, від самого початку введення карантинних умов для освітнього процесу викладачі та студенти Сумського національного аграрного університету відразу приєдналися й почали працювати за дистанційною його формою. Перед викладачами постало питання пошуку ресурсів, які б допомогли проводити якісні дистанційні заняття. Основною платформою е-навчання в університеті є Moodle, де кожен викладач має змогу завантажити необхідні навчальні матеріали (лекції, презентації та відео), а також тестові

завдання. У системі електронного навчання Moodle іноземні студенти мають доступ до усіх текстових, аудіо- та відеоматеріалів за темами курсу. Студенти проходять тести і отримують підсумкову оцінку за кожний модуль. Практичні заняття проводяться онлайн із застосуванням програмного забезпечення Zoom, Google Classroom, що дає можливість працювати в режимі відеоконференції. Завдання для самостійної роботи надсилаються через поштові скриньки. Регулярна атестація в електронному журналі дозволяє студентам контролювати свої навчальні досягнення.

Окрім того, що викладач готує презентації, різноманітні завдання, тестування до онлайн занять, він також повинен комунікувати зі студентами, надаючи їм рекомендації щодо виконання завдань, надсилати повідомлення, перевіряти самостійну роботу студентів тощо. При виникненні питань завжди можна поспілкуватися з викладачем у спеціально створеній групі Viber або Telegram.

Студенти отримують коментар до відповіді й аналіз помилок у режимі реального часу завдяки функції групового чату та індивідуальних повідомлень у Zoom і Skype. Можливість запису відеоконференції у Zoom також стає корисною студентам у процесі роботи над діалогічним мовленням. Серед основних переваг даного веб-додатку є обмін аудіо- та відео- контентом, можливість встановлення часового ліміту на виконання завдань із контролю навичок письма та аудіювання, обговорення індивідуальних проблемних питань з граматики та розмовної практики (за допомогою форуму), автоматична система оцінювання виконаних завдань тощо.

Для кращого зорового та слухового сприйняття інформації створюються електронні презентації по темам. Інтернет-технології можуть успішно використовуватись на заняттях з української мови як іноземної з метою пошуку студентами додаткової інформації з теми, що вивчається, для збору даних для створення мультимедійної презентації у програмі Power Point [2]. Додаткові навчальні платформи, які активно використовують іноземні студенти з метою самоконтролю та самопідготовки, включають: Ukrainian

Lessons (<http://www.ukrainianlessons.com>), Learn Ukrainian (<http://ilanguages.org/ukrainian.php>), Ukrainian Lessons-Loecsen (<http://www.loecsen.com/en/learn-ukrainian>), Speak Ukrainian (<http://www.SpeakUkraine.net>) тощо.

Дистанційне навчання дозволяє студентам не тільки продовжити вивчати українську мову як іноземну згідно з навчальним планом дисципліни, але й опанувати вміння та навички, що необхідні сучасним фахівцям. Як зазначають науковці, використання у процесі навчання інтернет-технологій (порівняно із традиційними) сприяє розвитку у студентів додаткових умінь і стратегій. Створюючи умови для організації синхронного (on-line – чат, технологія Skype) й асинхронного (off-line – електронна пошта, веб-форум, блог) спілкування між користувачами мережі Інтернет, сучасні інформаційно-комунікаційні технології сприяють створенню інформаційного освітнього середовища, у якому студенти мають можливість розвивати мовні та мовленнєві вміння й навички [1]. Зокрема, завдяки формам роботи, що використовують викладачі у процесі навчання української мови, іноземні студенти можуть сформувати такі м'які навички (soft skills) та цифрові компетентності, як-от: комунікативні здібності в Інтернет-середовищі, уміння працювати з онлайн платформами та відеоконференціями, володіння програмами створення презентації, офісними програмами, високий рівень самоорганізації та навички тайм-менеджменту.

Отже, активне використання новітніх форм і методів дистанційного навчання сприятиме більш ефективному засвоєнню навчального матеріалу іноземними студентами.

Список літератури

1. Сысоев П.В., Евстигнеев М.Н. Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникационных Интернет-тех-нологий: учебно-методическое пособие. Москва, 2010. 182 с.

2. Фоменко Т.М. Шляхи активізації пізнавальної діяльності іноземних студентів під час вивчення української мови. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2020. Вип. 72. Т. 2. С. 231–235.